

Prima instanță (judecătoria Criuleni) V. Ciuntu
Instanța de apel (Curtea de Apel Chișinău) N.Budăi, I.Muruianu, V.Efros
Instanța de recurs (Curtea de Supremă de Justiție) S. Filincova , M. Ghervas,
D. Mardari

Î N C H E I E R E

mun. Chișinău

09 noiembrie 2016

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire declarată de către Dicusară Nadejda împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Dicusară Nadejda împotriva Zinaidei Grati cu privire la apărarea dreptului de proprietate și alte pretenții conexe,

a c o n s t a t a t:

La 03 februarie 2015, Dicusară Nadejda s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Grati privind apărarea dreptului de proprietate și alte pretenții conexe.

În motivarea acțiunii a invocat reclamanta că se află în relații ostile cu Grati Zinaida din cauza relațiilor de vecinătate. Din acest motiv este necesară efectuarea unor lucrări de măsurare a hotarului dintre vecini în vederea stabilirii corect a hotarului și tăierea copacilor de nuci care sunt sădiți incorect și plantarea acestora la o distanță de 5 m, de proprietatea sa.

Consideră reclamanta necesară tăierea copacilor plantați lângă gardul construit între terenurile învecinate, iar pe partea sa curățarea gardului de arbuști și restabilirea hotarelor în poziția inițială, precum și înlăturarea zonei oarbe de pe hotar cu improvizarea unei scurgeri de ape.

Solicită Nadejda Dicusară obligarea Zinaidei Grati de a prezenta actele în temeiul cărora ultima este îndrept să construiască în fața casei, precum și subiectul de drept care a întocmit planul de construcție.

Prin cererea de concretizare din 25 martie 2015 reclamanta pretinde și restabilirea pavajului de 10 m, a gardului și porțiunea de gard deteriorată, cu înlăturarea zonei oarbe de pe hotar.

În motivarea a indicat că deținând în proprietate terenurile învecinate dintre ea și Grati Zinaida, s-a născut un litigiu de drept cu privire la apărarea dreptului de

proprietate. Prin acțiunile ilicite ale piriței i-a fost încălcat dreptul de proprietate, astfel fiindu-i cauzat un prejudiciu material și moral.

Precizează că este întemeiată și necesară cerința privind numirea unei comisii cadastrale care va efectua măsurările și va emite o hotărâre corectă privitor la acțiunile pîrîtei, acțiuni care îi atentează dreptul de proprietate prin modificarea samavolnică a hotarului și altor acțiuni.

În final reclamanta a solicitat reparai pilonilor în vie, 40 bucăți, schimbarea toaletei la o distanță de doi metri de la hotar, înlăturarea copacilor de la gard, improvizarea unei scurgeri de apă pentru prevenirea și vărsarea apei în proprietatea sa și tăierea copacilor de nuc de pe hotar și de la drum, înlăturarea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate.

Prin hotărârea judecătorei Criuleni din 24 decembrie 2015 a fost respinsă cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

Nefiind deacord cu hotărârea judecătorei Criuleni din 24 decembrie 2015, Dicusară Nadejda a depus apel, la 28 decembrie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016 a fost respins apelul declarat de către Dicusară Nadejda și s-a menținut hotărârea judecătorei Criuleni din 24 decembrie 2015.

La 25 mai 2016 Dicusară Nadejda a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, prin care a solicitat, casarea acesteia și a hotărîrii judecătorei Criuleni din 24 decembrie 2015 și transmiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016, s-a declarat inadmisibil recursul Nadejdei Dicusară.

La 06 octombrie 2016 Dicusară Nadejda a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016, solicitînd casarea acesteia și emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea înaintată de către revizuent.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că după emiterea soluției a instanței de recurs a stabilit că la materialele dosarului lipsesc probele prezentate de ea în cadrul dezbaterilor judiciare.

Sușține că, din lipsa acestor acte instanța a emis o soluție greșită.

Consideră revizuentul că, a prezentat suficiente probe în admiterea cererii de revizuire. Redeschiderea procesului este necesară deoarece aceasta îi poate acorda posibilitatea examinării corecte a cauzei.

În drept revizuentul își întemeiază cererea de revizuire în baza prevederilor art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă.

Referitor la termenul de depunere a cererii de revizuire, instanța constată că potrivit art. 450 lit.b) cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai tîrziu de 5 ani de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit.b).

Curtea Supremă de Justiție a adoptat încheierea la 06 iulie 2016.

Revizuentul a depus cerere de revizuire la 06 octombrie 2016, respectiv cererea de revizuire a fost depusă în termen.

Potrivit prevederilor art.451 alin.1) Codul de procedură civilă cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453 alin.1) lit. a) Codul de procedură civilă după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Examinând motivele invocate de revizuent Colegiul ajunge la concluzia că cererea de revizuire depusă urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Potrivit prevederilor art.449 lit.b) Codul de procedură civilă revizuirea se declară în cazurile în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Este de menționat că, pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sînt determinate pentru judecarea justă a cauzei.

Revizuentul în argumentarea cererii nu indică careva circumstanțe sau probe care a-r putea fi raportate la temeiurile stabilite de norma procedurală.

În această ordine de idei, Colegiul constată cu certitudine că toate faptele invocate de revizuent ca circumstanțe pe care nu le-a cunoscut, dar care sunt determinante pentru revizuirea soluției, erau și/sau puteau fi cunoscute la momentul examinării și adoptării deciziei revizuirea căreia se solicită, având în vedere că acestea sunt de fapt un șir de norme legale interpretate de către revizuent în contextul circumstanțelor de fapt din litigiu.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele cererii de revizuire nu pot fi raportate la temeiurile stabilite în art. 449 Codul de procedură civilă.

Astfel, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată și nici nu a invocat în cererea de revizuire nici un temei de drept prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

Desființarea hotărârii irevocabile ca urmare a admiterii revizuirii prin îndepărtarea condiției evocării fondului conduce la probleme majore din perspectiva securității raporturilor juridice conform jurisprudenței clare, constante și extrem de voluminoase a CtEDO.

În speță, afirmațiile revizuentului țin de dezacordul acestuia cu soluția instanței de recurs prin prisma interpretării cadrului legal ce reglementează raporturile litigioase.

Mai mult ca atât, invocarea repetată a cadrului legal, analizat și interpretat de revizuent prin interpunerea cu circumstanțele speței, reprezintă în sine o cerere de recurs dar nicidecum o cerere de revizuire întemeiată.

Chestiunea revizuirii cauzei datorită unor circumstanțe noi descoperite, a fost examinată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele Popov versus Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, 6 decembrie 2005) și Oferta Plus SRL versus Moldova (nr. 14385/04, 19 decembrie 2006), unde Curtea a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 din cauza unei aplicări necorespunzătoare a procedurii de revizuire.

Pentru temeiurile revizuirii *este esențial ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște*, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Se impune respectarea principiului res judicata. Soluția definitivă a unei instanțe judecătorești nu poate fi repusă în discuție ulterior, procesul soluționat definitiv nu mai poate fi redeschis pentru a se proceda la o nouă examinare a cauzei (CtEDO, Brumărescu c. României, 1999, para. 61, Roșca c. Moldovei, 2005, para. 24). Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii (a se vedea Roșca, citat supra, para. 25).

Revizuirea se justifică de regulă, prin aceea că, involuntar instanța a săvârșit o eroare în legătură cu starea de fapt stabilită în hotărârea atacată fie în raport cu materialul existent la data pronunțării, fie în raport cu noile împrejurări, apărute ulterior după pronunțarea hotărârii.

Așadar, alegațiile invocate de către revizuent precum că la examinarea cauzei în fond de către partea adversă au fost prezentate probe false, colegiul le consideră justificative și neîntemeiate.

Or, după pronunțarea hotărârii nu au fost descoperite înscrisuri doveditoare, reținute de partea adversă ori nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților și nu atestă fapte și circumstanțe noi care nu putea fi cunoscute la etapa examinării fondului litigiului.

În speță nu sunt îndeplinite expres prevederile art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, pentru admiterea revizuirii.

Prin urmare, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de admisibilitate, incluzând și motivele pe care se întemeiază, cererea de revizuire dedusă judecării este inadmisibilă în raport cu condițiile textului.

Inadmisibilitatea unei asemenea intervenții de mai multe ori a fost afirmată de către jurisprudența CEDO. Curtea, a reiterat că, dreptul la o instanță, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție (cauza Brumărescu vs România).

Sub acest aspect, se va menționa și faptul că, admiterea cererii de revizuire în

împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a), prin urmare aceasta urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

CtEDO în cauza Verein gegen Tierfabriken Schweiz (VGT) c. Elveției din 30 iunie 2009 menționează că redeschiderea unei proceduri la nivel național nu este un scop în sine, aceasta nu este decât un mijloc susceptibil de a fi aplicat în vederea executării corecte și integrale a hotărârilor Curții. Cu toate acestea, ea ar trebui să permită, de asemenea, autorităților statului pârât să se conformeze concluziilor și spiritului hotărârii Curții ce urmează a fi executată, cu respectarea garanțiilor procedurale ale Convenției. În lumina importanței pe care o reprezintă executarea hotărârilor sale în sistemul Convenției și a justului echilibru ce urmează a fi respectat între interesul general și interesele individului în cauză.

Analizând argumentele invocate de către revizuent în raport cu prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, instanța reține că, argumentele invocat de revizuent nu poate servi drept temei de revizuire și nu se încadrează în prevederile normei legale.

Din considerentele menționate mai sus, cererea de revizuire depusă de Dicusară Nadejda urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art.270, 453 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Dicusară Nadejda împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2016.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari